

Prof. dr. Kásler Miklós
miniszter
Emberi Erőforrások Minisztériuma
1054 Budapest, Akadémia u. 3.

Nytsz.: 1201-1-2019.06.19

Tárgy: A közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről

Tisztelt Miniszter Úr!

A közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló törvényjavaslat kapcsán a MEOSZ sérelmezi, hogy a törvénytervezetről nem volt társadalmi egyeztetés, holott a magántanulói jogállásra vonatkozó tervezett változások jelentősen érintik azon mozgáskorlátozott tanulókat, akik tankötelezettségüket nem iskolába járással teljesítik. A MEOSZ kiemeli, hogy a fogyatékos tanulók esetében a magántanulói jogállás kényszer, nem a választható alternatívák egyike. Mivel az egyéni munkarendre vonatkozó részletszabályokat nem ismerjük ezért előzetes észrevételeinket az alábbiak szerint tesszük meg.

Észrevételeink:

I. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók vonatkozásában (BTMN)

Az Nkt. 4. §-a a következő 6a. ponttal egészül ki: (E törvény alkalmazásában)

„6a. **fejlesztő pedagógiai ellátás:** a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló tantárgyi felzárkóztatására és készségfejlesztésére irányuló kötelező foglalkozás.”

A BTMN-es tanulók tantárgyi **felzárkóztatását és készségfejlesztését** - a korábbiakhoz képest az Alkotmánybíróság döntésére is hivatkozva – **fejlesztő pedagógiai ellátás keretében tennék kötelezővé. A készségfejlesztést fejlesztő pedagógusnak kell végeznie.**

- **Milyen garanciákat építenek be a törvénybe, hogy legyen elég fejlesztő pedagógus, aki ellátja a BTMN-es gyerekeket. Ad-e az iskoláknak elegendő keretet a kormányzat, hogy meg tudjanak felelni az új elvárásoknak?**
- még mindig **évekbe telik a szakemberek kiképzése** a kormányzat szerint is, kérdés lesz-e valódi hatása a törvénymódosításnak, ha nincs elég szakember
- Biztosítsák, hogy **minél több tanár tudjon részt venni az államilag támogatott fejlesztő pedagógusi továbbképzésen**, azzal, hogy az állam fordítson kiemelt figyelmet a gyógypedagógusok, szomatopedagógusok, szurdopedagógusok stb. államilag támogatott képzésére. Erre biztosítsanak forrást a költségvetésből.
- Kérdés, lesz-e valódi hatása a törvénymódosításnak akkor, ha nincs elég szakember, és pl. a végzett gyógypedagógusok jelentős része meg sem jelenik a közoktatásban (vagy

a magánszférában tevékenykedik, vagy speciális intézményben dolgoznak, ahol csak a leg súlyosabb zavarokat látják el.

II. a magántanulói státusz és az egyéni munkarend vonatkozásában (a vonatkozó rész 2019. szeptember 1-jén lépne hatályba)

Az Nkt. 45. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából **határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető**. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a **felmentést engedélyező szervhez**. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be – tanévenként egy alkalommal – kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Törvényben meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.”

- A tervezet alapján nem lehet tudni pontosan, hogy mi lesz a magántanulói jogállás helyett, **nem ismertek a részletszabályok**, nem tudni, hogy hoz-e változást az egyéni munkarend a jelentős számú magántanulói státusszal rendelkező mozgáskorlátozott tanuló számára. A valóságban változik-e egyáltalán valami, vagy csak más lesz a magántanulói státusz elnevezése, és más lesz a felmentést engedélyező szerv.
- Amennyiben a **cél az, hogy az iskolák az integráció/inklúzió felé haladjanak, akkor a részletszabályok kidolgozása után a tervezett módosítás előrelépés lehetne, abban az esetben, ha a valós cél az, hogy valamennyi tanköteles tanuló – beleértve a sajátos nevelési igényű és fogyatékos tanulókat is – elsődlegesen iskolába járással teljesítsék tankötelezettségüket**. Amennyiben azonban ez csak névleges és nem tartalmi változás, továbbá kizárólag a jó képességű, magántanulói jogállással rendelkező, magántanulói csoportban tanuló gyermekek hagyományos oktatási intézményekbe történő visszaterelése a cél, akkor a sajátos nevelési igényű esetleg fejlesztő nevelés-oktatásban résztvevő súlyos és halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók számára a törvényjavaslat **nem hoz előrelépést**. Ahogy annak a 1600 súlyos és halmozottan fogyatékos gyermeknek sem, akik egyáltalán nem járnak iskolába. A változás ebben az esetben kizárólag annyi lenne, hogy a tanulók más jogcímen lesznek otthon, és kérelmeikről egy eddig még meg nem nevezett központi állami szerv hoz majd döntést.
- **Milyen kapcsolat lesz a központi engedélyező szerv és a szakértői bizottság között?**
- A sajátos nevelési igényű mozgáskorlátozott, illetve fejlesztő nevelés-oktatásban részt vevő tanulók esetében lehet-e arra számítani, hogy amennyiben a tankötelezettségüket elsődlegesen iskolába járással teljesíthetik, akkor mellé tudják-e tenni a szükséges gyógypedagógiai létszámot. **Milyen garanciákat építenek be a törvénybe, hogy legyen elég gyógypedagógus, aki ellátja a sajátos nevelési igényű fogyatékos tanulókat?**
- A tervezet nem említi, **hogy hogyan kell számot adni a tudásukról az egyéni munkarendű tanulóknak, ehhez milyen segítséget kell kapniuk az iskoláktól, és mekkora terhet ró ez a mostanihoz képest a nevelési intézményekre.**
- Nem ismertek a végrehajtási rendeletek vonatkozó részeinek módosításai így a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet, valamint a 15/2013 (II.26.) EMMI rendelet

- Nem ismertek, hogy melyek a törvényben meghatározott esetek, amelyekben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

A MEOSZ kéri, hogy a törvénymódosítás parlamenti vitáját halasszák el, és az egyéni munkarend részletszabályainak kidolgozásába vonja be az Országos Fogyatékosügyi Tanács tagjait. A MEOSZ az AJB/343/2015. ombudsmani jelentés kapcsán rendszerszintű változásokat sürgetett az oktatás területén, amelyet több platformon is hangoztattunk, azonban az OFT érdeemben nem foglalkozott a kérdéssel.

Budapest, 2019. június 19.

1. sz. melléklet MEOSZ állásfoglalása a 343/2015 ombudsmani jelentéssel összefüggésben